

Vergaderjaar 1989–1990 Nr. 20b

16 813 (R 1165)

Herziening van het militair tuchtrecht (Wet militair tuchtrecht)

Wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht in verband met de herziening van het militair tuchtrecht en ter afschaffing van de doodstraf;

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, de Dienstplichtwet, de Militaire Ambtenarenwet 1931, het Besluit Buitengewoon Strafrecht, de Wet van 10 juli 1947 (Stb. H 233) en de Wet Oorlogsstrafrecht in verband met de herziening van het militair straf- en tuchtrecht en ter afschaffing van de doodstraf

NADER VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR DEFENSIE EN VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 21 november 1989

De Memorie van Antwoord gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. merkten op dat de ministers van Defensie en van Justitie in de Memorie van Antwoord 16 813 (R 1165) nr. 20a op het Voorlopig Verslag van de vaste commissies voor Defensie en voor Justitie aan het einde van bladzijde 2, begin bladzijde 3 stellen:

«In het driehoeksoverleg in militaribus tussen Officier van Justitie, Koninklijke Marechaussee en Commandanten zal in het belang van het functioneren van de krijgsmacht bezien moeten worden op welke wijze in de gevallen buiten artikel 79 WMT het opportuniteitsbeginsel zal worden toegepast. Het ligt in de rede dat in dat geval tot een andere toepassing van het opportuniteitsbeginsel kan worden besloten dan in civilibus het geval is».

Bij de beantwoording op bladzijde 5 van de Memorie van Antwoord van de door de leden van de C.D.A.-fractie in het Voorlopig Verslag onder punt c gestelde vraag, stellen de ministers voornoemd: «Tussen het openbaar ministerie en de krijgsmachtdelen zal in de praktijk een intensief (driehoeks)overleg plaatsvinden. In dat overleg, waaraan deelnemen vertegenwoordigers van de bevelhebbers, het openbaar ministerie en de Koninklijke Marechaussee zullen afspraken worden gemaakt over concrete beleidskwesties. Dat zal er toe leiden dat bij opsporing en vervolging van strafbare feiten door militairen begaan

¹ Samenstelling:

Defensie: Maris (CDA), Pröpfer (CDA), Schouten (CDA), De Rijk (PvdA), Smeets-Janssen (PvdA), Uijen (PvdA), Van der Werff (VVD), (voorzitter), Van Graafeiland (VVD), Tiesinga-Autsema (D66), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Vogt (PSP), Schuurman (RPF), mw. Bolding (CPN), Van der Jagt (GPV).

Justitie: Wagemakers (CDA), (voorzitter), Glasz (CDA), Fleers (CDA), Mastik-Sonneveldt (PvdA), mw. J. H. B. van der Meer (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), Glastra van Loon (D66) Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Vogt (PSP), Schuurman (RPF), mw. Bolding (CPN), Van der Jagt (GPV)

zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de bijzondere aard en het karakter van de krijgsmacht, tevens vindt een afstemming met het beleid inzake de handhaving van het tuchtrecht plaats». De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden de indruk dat de ministers in de laatste zin aanzienlijk verder gaan dan in het daaraan voorafgaande is gesteld en dat het gestelde in die zin door het daaraan voorafgaande ook niet wordt gedekt.

Zouden de ministers nader op de praktische betekenis van hun bovenaangehaalde uitspraak willen ingaan? Waarom ligt het in de rede dat in het betreffend (driehoeks) overleg in militaribus voor gevallen buiten artikel 79 WMT tot een andere toepassing van het opportuniteitsbeginsel kan worden besloten dan in civilibus het geval is?

Zouden de ministers met behulp van enkele voorbeelden voor zulke gevallen duidelijk willen maken dat het in de rede ligt dat daartoe in militaribus anders wordt besloten dan in civilibus?

Achten de ministers het mogelijk, aanvaardbaar of zelfs gewenst indien, door het openen van de mogelijkheid om te komen tot een andere toepassing van het opportuniteitsbeginsel in militaribus dan in civilibus, door militairen begane strafbare feiten anders worden afgedaan – zwaarder dan wel lichter zullen worden bestraft – dan ingeval dezelfde strafbare feiten zijn gepleegd door niet-militairen c.q. dat het opsporings- en vervolgingsbeleid met betrekking tot strafbare feiten voor militairen anders gaat uitvallen dan voor niet-militairen?

Zou het verschil in opsporings- en vervolgingsbeleid in militaribus en in civilibus er in de visie van de ministers ook toe kunnen of mogen leiden dat het onderscheid tussen door militairen gepleegde strafbare feiten vallende buiten artikel 79 WMT en overeenkomstige strafbare feiten gepleegd door niet-militairen voor de ene groep wel en voor de andere groep geen dan wel geheel andere gevolgen heeft? Zou dat verschil er mogelijk toe kunnen of mogen leiden dat er voor de militairen in bepaalde gevallen wordt getracht een opening te vinden om het gepleegde feit alsnog onder te brengen bij het militair tuchtrecht?

De voorzitter van de commissie voor Defensie,
Van der Werff

De voorzitter van de commissie voor Justitie,
Wagemakers

De griffier voor het verslag,
Dijkstra-Liesveld